

Universitatea Tehnică a Moldovei

EVALUAREA MEDIULUI EXTERN CONCURENȚIAL BANCAR

Masterand:

Grupa AA 172 M

Conducator:

Luchianiuc Nadejda

Conf. univ.,dr,

Ciloci Rafael

Chișinău – 2019

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Inginerie Economică și Business
Departamentul Economie și Management

Admis la susținerea Șef de departament:
conf. univ., dr. Iuliu Țurcan

.....
".....".....2019

EVALUAREA MEDIULUI EXTERN CONCURRENTIAL BANCAR

Teză de master

Masterand: Grupa AA 172 M, Luchianiu Nadejda

Conducator: Prof. univ., dr. Ciloci Rafael

Chișinău – 2019

PAGINA DE DEDICAȚII ȘI MULȚUMIRI

Autorul se simte dator de a le mulțumi tuturor dascalilor din cadrul FIEB, ca care a avut tangență și care i-au călăuzit sinuosul drum spre altarul științei.

Acum din punct de vedere științific primele gânduri de recunoștință se îndreaptă spre conducătorul tezei – decan FIEB, conf, univ, dr Ciloci Rafael, care a îndrumat munca masterandului cu multă competență, înțelegere și sprijin punând la dispoziție timpul său, cunostințele sale și material bibliografic.

Deasemenea, mulțumiri speciale domnului Vasile Mamaliga – conf, univ, dr care a îndrumat pe această cale, a dat imbold, primul și-a expus părerile valoroase despre continuitatea și importanța studiilor la masterat.

Mulțumesc facultății FIEB pentru sprijinul științific acordat pe parcursul anilor, pentru oportunitatea de a continua studiile la Universitatea Tehnică, și de a deveni ulterior master în economie.

N.Luchianiuc

Declarația masterandului

Subsemnata, Tchelvanine Nadejda declar pe propria răspundere că lucrarea de față este rezultatul muncii mele, pe baza propriilor cercetări și pe baza informațiilor obținute din surse care au fost citate și indicate, conform normelor etice, în note și în bibliografie. Declar că lucrarea nu a mai fost prezentată sub această formă la nici o instituție de învățământ superior în vederea obținerii unui grad sau titlu științific ori didactic.

✍

Tchelvanine Nadejda

AVIZ

la teza de master

Tema „EVALUAREA MEDIULUI EXTERN CONCURRENTIAL BANCAR”

Masterandul(a) Luchianuc Nadejda gr. AA 172 M

1. Actualitatea temei este actuală
2. Caracteristica tezei de master tema de master include analiza sectorului bancar și măsurile de îmbunătățire.
3. Analiza prototipului -
4. Estimarea rezultatelor obținute rezultatele obținute pot fi contribuții la perfecționarea activității bănești, „Vișeușabane”
5. Corectitudinea materialului expus este expus corect
6. Calitatea materialului grafic conform cerințelor
7. Valoarea practică a tezei are valoare practică, aplicativă, cu propuneri fezabile
8. Observații și recomandări nu sunt
9. Caracteristica masterandului și titlul conferențiar Masteranda Luchianuc Nadejda a demonstrat activitate și competențe deosebite spirit, organizatoric și creativ, merita conferențiar titular

Conducătorul tezei de master

Conf. univ., dr. „ ” 2019. 24 mai Ciochi Rafael

(funcția, titlul științific), (semnătura, data), (numele, prenumele)

REZUMAT

Tema tezei de master este: „Evaluarea mediului extern concurențial bancar”

Structura tezei: Teza este formată din introducere, 3 capitole, concluzie, bibliografie și anexe.

Cele trei capitole sunt compuse din:

1. Sistemul bancar al Republicii Moldova și mediul concurențial al instituțiilor bancare.
2. Analiza activității băncilor comerciale în raport cu BC Victoriabank SA.
3. Evaluarea și recomandări pentru îmbunătățire situației financiare în cadrul BC Victoriabank SA.

Teza de master conține abordări teoretice și propuneri practice cu scopul sporirii nivelului de competitivitate, nivelului concurențial din cadrul BC Victoriabank SA.

Actualitatea lucrării de față prezintă necesitatea analizei bancilor la moment actual, care să furnizeze informații, argumente și soluții necesare pentru a evita declanșarea anumitor fenomene care să ducă la vulnerabilitatea sectorului bancar.

Domeniul de cercetare. Teza are ca domeniu de cercetare abordarea sistemică a activității bancare sub forma unei analize a principalelor coordonate privind gestionarea, profitabilitatea, lichiditatea și riscurile.

Obiectul general al cercetării. Obiectul cercetării îl constituie analiză care permite vizualizarea performanțelor bancare în condițiile supravegherii și ținerii sub control a riscurilor bancare.

Teza de master va examina situația concurențială a instituțiilor bancare și a unor probleme teoretice și practice în cadrul sistemului și a băncii BC Victoriabank SA în particular.

Pentru eficientizarea activității băncii BC Victoriabank SA se propun anumite direcții de dezvoltare ce urmăresc scopul de a readresa situația actuală a băncii. Dintre acestea pot fi menționate: orientarea managementului spre stabilirea unor strategii de determinare a oportunităților, de sporirea nivelului punctelor tari și de eliminarea punctelor slabe al băncii. La fel pentru luarea deciziilor corecte, realizarea obiectivelor de bază - maximizarea profitului.

Astfel, totalitatea aspectelor teoretice și practice propuse în proiect pot servi pentru BC Victoriabank SA mijloc de sporire a activității și pot contribui la o dezvoltare continuă a acesteia. Teza conține 10 tabele, 9 figuri și 82 de pagini.

SUMMARY

The theme of the master's thesis is: "Assessing the competitive banking external environment"

Structure of the thesis: The thesis consists of introduction, 3 chapters, conclusion, bibliography and annexes.

The three chapters consist of:

1. The banking system of the Republic of Moldova and the competitive environment of the banking institutions.
2. Analysis of commercial banks' activity in relation to BC Victoriabank SA.
3. Evaluation and recommendations for improvement of the financial situation within BC Victoriabank SA.

The Master Thesis contains theoretical approaches and practical proposals with the aim of increasing the level of competitiveness, the competitive level within BC Victoriabank SA.

The present paper presents the need for banks to analyze at present, providing the necessary information, arguments and solutions to avoid the emergence of certain phenomena leading to the vulnerability of the banking sector.

Field of research. The thesis has as a research area the systemic approach of banking activity in the form of an analysis of the main coordinates of management, profitability, liquidity and risks.

The general object of the research. The object of the research is an analysis that allows the visualization of banking performance under the supervision and control of banking risks.

The Master's thesis will examine the competitive situation of banking institutions and some theoretical and practical problems within the system and BC Victoriabank SA in particular.

In order to streamline the activity of BC Victoriabank SA, several development directions are proposed, aiming to readjust the current situation of the bank. Among these, management can be guided towards establishing strategies to determine opportunities, increase the strengths and eliminate the weaknesses of the bank. Equal for making the right decisions, achieving basic goals - maximizing profit.

Thus, all the theoretical and practical aspects proposed in the project can serve for BC Victoriabank SA a means of increasing the activity and can contribute to its continuous development.

The thesis contains 10 tables, 9 figures and 82 pages.

CUPRINS

LISTA TABELELOR, LISTA FIGURILOR, GRAFICELOR, DIAGRAMELOR ȘI A SCHEMELOR,
LISTA ABREVIERILOR.....10

ÎNTRUDUCERE.....11

**CAPITOLUL I. SISTEMUL BANCAR AL REPUBLICII MOLDOVA ȘI MEDIUL
CONCURENȚIAL AL INSTITUȚIILOR BANCARE.....13**

1.1. Concurență – garantul eficienței sistemului bancar.....17

1.2. Băncile aflate sub supraveghere intensivă și sub regimul de intervenție
timpurie.....21

1.3. Prezentarea generală a BC Victoriabank SA.....23

**CAPITOLUL II. ANALIZA ACTIVITĂȚII BĂNCILOR COMERCIALE ÎN RAPORT CU
BC VICTORIABANK SA27**

2.1 Reglementarea activității băncii BC Victoriabank SA.....27

2.2. Analiza activității băncii BC Victoriabank SA.....29

2.3 Analiza activității băncilor comerciale lideri în Republica Moldova.....43

2.4 Analiza SWOT.....52

**CAPITOLUL III. EVALUAREA ȘI RECOMANDĂRI PENTRU ÎNBUNĂȚĂȚIRE
SITUAȚIEI FINANCIARE ÎN CADRUL BC VICTORIABANK SA.....54**

3.1 Gradul de satisfacere a clienților.....54

3.2 Gradul de satisfacere a angajaților60

CONCLUZII.....63

BIBLIOGRAFIE

ANEXE

ÎNTRUDUCERE

Actualitatea temei de cercetare. Băncile ca instituțiile bancare dețin un rol important în cadrul sectorului financiar în Republica Moldova. În buna funcționare a unităților economice și a economiei în ansamblu, astfel o preocupare permanentă a statului este crearea unui sistem bancar funcțional, capabil să ofere o gamă largă de produse și servicii, care să satisfacă în mare parte exigențele tuturor clienți. Tema a fost aleasă în urma modificărilor în bănci pe parcursul ultimilor ani și ținând cont de faptul că economia de piață nu poate funcționa fără bănci profitabile și bine consolidate. În acest context această teză se concentrează în mod special asupra băncilor comerciale din RM și a băncii comerciale Victoriabank SA ca segment indispensabil al ansamblului economic. Odată cu manifestarea și extinderea efectelor a crizei, a fost descoperită existența unor practici bancare nesanătoase. Au fost evidențiate lipsa sau insuficiența reglementară în anumite segmente ale pieței de capital, controlul insuficient al produselor financiare, dar și practici neadecvate de gestionare a riscurilor la nivelul băncilor. În urma acestora au fost lichidate 3 bănci comerciale. Actualitatea lucrării de față prezintă necesitatea analizei băncilor la moment actual, care să furnizeze informații, argumente și soluții necesare pentru a evita declanșarea anumitor fenomene care să ducă la vulnerabilitatea sectorului bancar. **Domeniul de cercetare.** Teza are ca domeniu de cercetare abordarea sistemică a activității bancare sub forma unei analize a principalelor coordonate privind gestionarea, profitabilitatea, lichiditatea și riscurile bancare. **Obiectul general al cercetării.** Obiectul cercetării îl constituie analiză care permite vizualizarea performanțelor bancare în condițiile supravegherii și ținerii sub control a riscurilor bancare, în special a asigurării permanente a unei lichidități adecvate.

Obiectivele cercetării. Au fost stabilite următoarele obiective: - analiza situației bancare la moment; - stabilirea strategiei de dezvoltare în cadrul BC Victoriabank SA precum și perspectivele acesteia; - identificarea și analiza principalilor indicatori de performanță financiară în BC Victoriabank SA și în cadrul unor instituții bancare; - analiza unor cazuri de disfuncționalități, cu accent pe identificarea cauzelor producerii lichidării unor bănci. **Structura și conținutul tezei.** Lucrarea se începe cu date generale referitor la temă, în contextul situației pe piața bancară. În capitolul I sa evidențiat starea sistemului bancar moldovenesc, comparativ între băncile existente. În capitolul II pentru a evidenția mai bine situația în sfera bancară, sa prezentat analiza managementului, profitabilității, situației financiare a unei din bănci. Unul dintre obiectivele principale ale instituțiilor bancare este optimizarea profiturilor, performanța băncii reprezentând un indiciu al stabilității și al

încrederii clienților, astfel că trebuie încurajată obținerea unor performanțe mai mari, pentru un sistem financiar stabil. Managementul bancar urmărește obținerea profitului adică o performanță bancară.

Mediul economic și financiar aflat într-o continuă schimbare generează noi oportunități de afaceri și sunt o provocare pentru abordările tradiționale ale managementului bancar, pe care banca trebuie să le gestioneze cât mai adecvat pentru a supraviețui concurenței și pentru a susține economia națională. Tocmai de aceea în capitolul trei al tezei s-au propus aspecte importante pentru BC Victoriabank.

Pregătirea mediului a economiei moderne de piață, presupune remodelarea și înlocuirea vechiului sistem economic cu unul nou, bazat pe un cadru instituțional cu sisteme financiare, bancare, monetare și valutare specifice economiei de piață.

Începând cu anul 2018 băncile din Moldova își conformează activitatea lor noului cadru legislativ în legătură cu standardele noi Basel III prin transpunerea pachetului CRD IV (directive privind cerințele de capital), care urmează a fi implementate pe etape până în anul 2020. Totodată Banca Națională a Moldovei (BNM) continuă să promoveze reformele în sectorul bancar, axându-se pe transparența acționarilor în scopul atragerii unor noi investitori cu înalte cerințe de calitate, pe stabilirea unei guvernări corporative solide la nivelul sectorului bancar.

La 31.12.2018, în Republica Moldova funcționau 11 bănci licențiate de Banca Națională a Moldovei (BNM), inclusiv 4 filiale ale băncilor și grupurilor financiare străine.

Pe parcursul trimestrului 1 2018, activele sectorului bancar au continuat să crească, băncile dispunând de un capital și o suficiență a capitalului ponderat la risc adecvate, o lichiditate și profitabilitate înaltă. Concomitent în sectorul bancar se menține tendința descrescătoare a activității de creditare, însă volumul creditelor acordate în trimestrul 1 2018 este în creștere comparativ cu perioada similară a anului precedent. Ponderea creditelor neperformante în portofoliul de credite pe parcursul perioadei menționate s-a diminuat, dar rămâne a fi înaltă, băncile urmează să-și consolideze eforturile pentru micșorarea soldului creditelor neperformante.

În acest sens analiza și evaluarea situației bancare corecte, asigură alegerea a instituției bancare care ar putea să evite, să diminueze sau să controleze unele dificultăți potențiale asupra activității organizației în caz ca este vorba de un antreprenor sau persona fizică.

Teza de master va examina situația concurențială a instituțiilor bancare și a unor probleme teoretice și practice în cadrul sistemului și a bancilor în particular.

În teză sunt atinse și aprofundate noțiunile de: analiza situației a instituțiilor financiare, raportarea între acestea, probleme generale aparute în cadrul sistemului bancar și concurența acestora.

S-a evidențiat existența și necesitatea a schimbărilor, a renoirilor în desfășurarea activității la un nivel de top, recomandând înlocuirea și introducerea sistemelor noi de efectuarea a plăților și a altor operațiuni utilizate zi de zi. De asemenea, a fost efectuată examinarea comparativă sub aspect teoretic a mediului concurențial între bancile existente.

Cu scopul de a valorifica și de a mari eficiența întregului sistem al BC Victoriabank SA, procesul de analiză și evaluare propune un model nou aplicativ în acest domeniu, împrumutat de la exemplele reușite din sistem bancar, care contribuie la creșterea operativității cu activitate de producție, de control, eliminare sau reducere a acestora pe viitor.

Propunerile și concluziile și noile abordări elaborate v-or influența pozitiv asupra calității și eficienței activității instituției analizate în particular. La aplicarea în practică a propunerilor și recomandărilor elaborate instituția își va spori eficacitatea întregului procesului de activitate și ca rezultat își vor spori stabilitatea și nivelul în mediul concurențial.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea privind societățile pe acțiuni nr. 1134-XIII din 02.04.97
2. Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548 – XIII din 21 iulie 1995.
3. Regulament cu privire la activitatea de creditare a băncilor care operează în RM nr.153 din 25.12.97.
4. Regulamentul cu privire la creditele „mari” nr. 3/09 din 1.12.1995
5. Regulamentul BNM cu privire la acordarea creditelor de către bănci funcționarilor lor nr. 33/09-01 din 18.09.1996
6. Regulamentul cu privire la reglementarea valutară pe teritoriul RM, din 13.01.94
7. Basno „Monedă, credit, bănci: aplicații și studii de caz.”-București, 1997.
8. Burac V., Drept bancar.- Chișinău, Editura economică, 2001.- 177p.
9. Burciu A. ș.a., Activitatea bancară internațională.- București, 1999.- 160p.
10. Bușmachi E., Managementul activității financiare a băncii comerciale în perioada de tranziție.- Chișinău, 1999.-135p.
11. Cobzari L. ș.a., Management bancar.- Chișinău, 1998.-139p.
12. Dimitrov L., Probleme și factori de gestiune a riscurilor în Manag. bancar Chișinău, 2004.-133p.
13. Dedu V., Managementul bancar, - București, 1996.
14. Dedu V., Gestiune bancară.-București, 1999.-351p.
15. Ghițu M., Probleme ale riscurilor creditării bancare.-Chișinău, 2001.-177p.
16. Ghițu M. ș.a., Cum să obții un credit/ împrumut de la instituțiile bancare și nebancare din Republica Moldova.- Chișinău, 2003.-135p.
17. Gust M., Management bancar. – București, 1999
18. Grigoriță C., Activitatea bancară. – Chișinău, 2004.
19. Grigoriță C., Managementul sistemului de credit al Republicii Moldova în perioada de tranziție.-Chișinău, 2004.-178p.
20. Ionescu L., Bănci și operațiuni bancare.- București, 1996.-527p.
21. Gaftoniuc S., Practici bancare internaționale.-București, 1995.
22. Enicov I., Orientări în managementul riscurilor bancare.- Chișinău.-195p.
23. Nițu I., Managementul riscului bancar.- București, 2000.
24. Moloșag M., Studiul comparativ privind serviciile bancare.- Chișinău, 2002.
25. Moraru C., Managementul performanței bancare.- București, 2000.
26. Stoica M., Management bancar.-București, 1999.

27. Finanțe, bănci, asigurări nr.4, 2001.
28. Resurse de internet:
 - www.victoriabank.md
 - www.docs.md
 - www.bnm.md
29. Codreanu V. Sistemul bancar din Republica Moldova un factor stimulator sau de reținere pentru economia națională / Profit Nr.9, septembrie 2001.
30. Dedu V. Politica de produs – un obiectiv al politicii de marketing / Finanțe, Bănci, Asigurări, Nr. 1, 2001
31. Patraș M. Sistemul bancar: realizări, probleme, perspective, Chișinău, 1993.
32. Mariana Negruș Produse și servicii bancare. Marketing bancar, București, 2008.
33. Basno Cezar, Dardac Nicolae Produse, costuri și performanțe bancare. București: Editura Economica, 2000.
34. Legea RM “instituțiilor financiare”, nr. 550 din 21.07.1995. În: Monitorul Oficial, 1996, nr. 1 (cu modificările ulterioare);
35. Regulamentul BNM „cu privire la operațiunile de piață deschisă ale Băncii Naționale a Moldovei” nr.57 din 11.09.1997, nr. 33 din 11.09.1997. În: Monitorul Oficial, 1997, nr. 62 (cu modificările ulterioare);
36. Instrucțiunea BNM „cu privire la modul de întocmire și prezentarea de către bănci a rapoartelor financiare”. În: Monitorul Oficial nr.64-65 din 2/X-1997;
37. Regulament BNM „cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova”, nr. 200 din 27.07. 2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 120-123 din 4.08.2006 (cu modificările ulterioare);
38. Regulamentul privind condițiile și modul de efectuare a operațiunilor valutare a BC „Victoriabank” SA;